

Lehdistötiedote
Luxemburg, 15. lokakuuta 2018

Tarkastajat pitävät tervetulleena väärinkäytösten paljastajien parempaa suojelua EU:ssa

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa lausunnossa todetaan, että ehdotettu järjestelmä, jolla suojellaan EU:n lainsäädännön rikkomisesta ilmoittavia henkilöitä – eli väärinkäytösten paljastajia – voisi parantaa heidän laillisia oikeuksiaan kaikissa jäsenvaltioissa. Näin kansalaiset voisivat työnsä yhteydessä auttaa keskeisellä tavalla varmistamaan, että EU:n sääntöjä noudatetaan. Tarkastajat suhtautuvat ehdotukseen hyvin myönteisesti, mutta tuovat esiin, että joiltakin osin se saattaa olla liian monimutkainen ollakseen täysin vaikuttava.

Euroopan komissio ehdotti direktiiviä väärinkäytösten paljastajien suojelusta huhtikuussa 2018, kun useat tapaukset olivat herättäneet runsaasti keskustelua. Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät ehdotusta parhaillaan.

Tarkastajat katsovat, että ehdotettu järjestelmä auttaisi parantamaan EU:n toimintapolitiikkojen ja ohjelmien hallinnointia, sillä se täydentäisi rikkomusmenettelyjä, joita komissio voi käynnistää jäsenvaltioita vastaan. Tarkastajat lisäävät, että EU:n taloudellisten etujen osalta väärinkäytösten paljastaminen voi johtaa EU:n talousarviovarojen säästöihin.

“Jäsenvaltiot soveltavat nykyisin väärinkäytöksistä ilmoittamiseen hyvin monia erilaisia toimintatapoja, ja EU:n lainsäädännössä suhtautuminen on hajanaista”, toteaa lausunnosta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Pietro Russo. “Kattava, hyvin laadittu ja käyttäjystävällinen direktiivi voisi toimia vaikuttavana keinona, jolla voitaisiin osaltaan edistää EU:n talousarvion suojaamista, varainhoidon moitteettomuutta ja tilivelvollisuutta.”

Tarkastajat ovat kuitenkin huolestuneita siitä, että direktiivin soveltamisala on vaikeasti hahmotettava. Komissio kehottaa jäsenvaltioita harkitsemaan direktiivin laajentamista, jotta voidaan varmistaa kattava ja yhtenäinen kansallisen tason lainsäädäntö. Tarkastajat varoittavat, että tällaisen vapaaehtoisen laajentamisen puuttuessa mahdollisen väärinkäytöksen paljastajan olisi tiedettävä, kuuluuko rikkomus, josta hän aikoo ilmoittaa, suojelusäännösten piiriin niin, että hän voi saada suojelua. Epäselvyys saattaa estää häntä ryhtymästä toimiin.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon sisältämät keskeiset tiedot. Lausunto löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

Puh. (+352) 4398 47063

Puh. (+352) 4398 45410

@EUAuditors

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

Tarkastajat toteavat, että ongelman ratkaisemisessa auttaa jossakin määrin, että ehdotuksen mukaan mahdollisille väärinkäytöksen paljastajille tarjottaisiin selkeitä ja helposti saatavilla olevia tietoja, neuvontaa ja apua. Lisäksi voidaan toteuttaa toimenpiteitä vastatoimia vastaan. Tarkastajat tuovat kuitenkin esiin myös, että työntekijöille olisi tarjottava enemmän koulutusta ja että tietoisuutta aiheesta olisi lisättävä. Tarkastajat korostavat, miten tärkeää on edistää myönteistä ja luottamukseen perustuvaa toimintaympäristöä, jossa väärinkäytösten paljastaminen hyväksytään osaksi yrityskulttuuria.

Tarkastajat toteavat, että määräävänä tekijänä ilmoittavan henkilön suojelulle olisi pidettävä sitä, onko ilmoitettu tieto tarpeellinen yleisen edun kannalta. Jäsenvaltioiden ei pitäisi voida evätä suojelua väärinkäytöksen paljastajalta hänen subjektiivisten aikomustensa tai tiettyjen motiiviansa vuoksi.

Toimittajille tiedoksi

Euroopan tilintarkastustuomioistuin osallistuu EU:n taloushallinnon parantamiseen julkaisemalla lausuntoja uusista lainsäädäntöehdotuksista tai lainsäädännön tarkistamisehdotuksista, joilla on taloudellista vaikutusta. Lausuntoja hyödyntävät työssään lainsäädäntävallan käyttäjät – Euroopan parlamentti ja EU:n neuvosto.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunto nro 4/2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta on nyt saatavilla englannin kielellä tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla eca.europa.eu – muut kieliversiot julkaistaan lähiaikoina.